

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/99/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322202502
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4322202502.4

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti súdu o L.. R.: M. B., M.. X.X.XXXX, Q. R. X, L. C., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: F. B., M.. XX.XX.XXXX, S.. X.X.XXXX J. T. P., M.. XX.X.XXXX, Q. R. X, L. C., A..Č.. Ú. Ž., za účasti R. P., M.. X.XX.XXXX, Q. R. X, L. C. a Okresnej prokuratúry C., o uloženie výchovného opatrenia mal. dieťaťa, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje L.. M., M.. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky - pobyt F. D. K. P., XXX XX P. Č.. X najdlhšie na šesť mesiacov od právoplatnosti uznesenia.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, dňa 24.6.2022 podal na Okresný súd Levice návrh na uloženie výchovného opatrenia L.. M.. Ako uviedol, maloletý Nikolas pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 8P/259/2009-55 zo dňa 06.10.2010, právoplatné dňa 02.11.2010 bol L.. M. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov manželov - F. B., M.. XX.XX.XXXX a Š. B., M.. XX.XX.XXXX, G. Q. R. Č.. XXX. U starých rodičov maloletého sa vyskytovalo patologické správanie (užívanie alkoholu), L.. M. mal problémové správanie (nepravidelná školská dochádzka, túlal sa, ničil školský majetok, bol vulgárny, konflikty so susedmi). Bolo vykonané šetrenie v domácnosti otca T. P., ktorý si bol vedomý problémového správania maloletého, avšak vyjadril sa, že jeho ako otca rešpektuje a v jeho domácnosti sa nespráva tak nekontrolovateľne ako u starých rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 17P/62/2019-93 zo dňa 22.05.2020, právoplatné dňa 22.06.2020 bol L.. M. zverený do osobnej starostlivosti otca. Otec so svojou manželkou R. P. osobne zabezpečoval starostlivosť o maloletého Nikolasa do 15.10.2020, kedy nastúpil na výkon trestu. Bol odsúdený na nepodmienečný úhrnný trest odňatia slobody vo výmere štyri roky, takže nie je schopný o svojho syna sa osobne starať. Rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 10P/134/2020-95 zo dňa 01.07.2021, právoplatné dňa 05.08.2021 bol mal. Nikolas zverený do náhradnej osobnej starostlivosti R. P., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. L.A. C. - Č. R. X.

Na základe pretrvávajúceho problémového správania maloletého M. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Leviciach navrhol spoluprácu s Centrom pre deti a rodiny Levice. Na základe tohto odporúčania bola zahájená spolupráca s rodinou, ktorá trvala od januára 2020 do novembra 2020. Cieľom týchto opatrení bolo pomôcť maloletému prispôbiť sa novej situácii a poskytnúť odborné poradenstvo osobám, ktoré sa o maloletého starajú. Uskutočnilo sa desať individuálnych stretnutí s L.. M., päť individuálnych stretnutí s rodičmi a jedenkrát bol zrealizovaný aj pohovor so školou. L.. M. bolo opakovane poskytnuté poradenstvo v oblasti zvládania hnevu, nácvik sebaovládacích zručností a relaxačných stratégií, taktiež sme posilňovali jeho vzťah k rodine a rodinnému prostrediu. Mladistvý je v evidencii detí s poruchami správania od roku 2017 z dôvodu problémového správania v školskom a domácom prostredí. Mladistvý sa v danom roku dopustil priestupku proti občianskemu spolunažívaniu,

príčom sa mal hrubo správať v škole k triednej učiteľke a spolužiakom. Neskôr sa u maloletého objavilo ďalšie problémové správanie v podobe neplnenia si povinnej školskej dochádzky a experimentovania s alkoholom. Aktuálne mladistvý nerešpektuje autoritu U.. P., u ktorej je v náhradnej osobnej starostlivosti, nedodržiava stanovené výchovné hranice. L.. M. sa neustále potuluje v rovesníckej skupiny delikventnej mládeže, v rámci ktorej sa objavuje experimentovanie s alkoholom, omamnými látkami a páchanie protispoločenskej činnosti. U.. P. so sociálnou kuratelou spolupracuje, opakovane boli vykonávané výchovné pohovory s L.. M. zamerané na nutnosť rešpektovania výchovných hraníc a rešpektovania U.. P. ako autority. Výchovné pohovory však mali krátkodobý účinok a po určitej dobe sa problémové správanie opäť opakovalo. L.. M. bolo dňa 26.1.2022 uznesením ORPZ Levice vznesené obvinenie za zločin porušovania domovej slobody spáchaného formou spolupáchateľstva. Zároveň mu bolo vznesené obvinenie dňa 28.1.2022 za totožný trestný čin. Trestné stíhania boli spojené do spoločného konania. Vec je aktuálne vyšetrovaná, mladistvý sa však k obom skutkom priznal. Aktuálne je žiakom 1. ročníka Strednej odbornej školy Tlmače, odbor strojný mechanik. Je vzdelávaný v norme. Nie sú informácie, žeby sa v školskom prostredí dopúšťal závažného patologického správania. Zo strany ÚPSVaR boli využité mnohé sociálne intervencie, ktoré však doposiaľ nevedli k sanácii správania.

2. Otec sa k podanému návrhu vyjadril písomne dňa 8.8.2022 a 26.9.2022, kedy súhlasil, že umiestnenie syna do RC Sološnica je momentálne nevyhnutné. Uviedol, že Nikolas mal u manželky R. P. vytvorené všetky podmienky na výchovu a starostlivosť, napriek tomu bolo jeho správanie neustále problémové a po opakovaných dohovoroch, sedeniach s pracovníkmi ÚPSVaR, tiež školy, sa situácia napriek sľubom Nikolasa o nápravu nezlepšila a nezmenila. Otca veľmi mrzí, že syn má poruchy správania. Ako otec sa mu snažil vo všetkom pomôcť, taktiež manželka mala s maloletým veľkú trezivosť a porozumenie, má ho rada, ako vlastného syna, avšak Nikolas je už vo veku, kedy potrebuje odbornú starostlivosť a obmedzenia. Celá rodina verí, že to M. pomôže.

3. Súd pojednával v neprítomnosti otca, ktorý neúčast' ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Kolízna opatrovníčka zotrvala v celom rozsahu na podanom návrhu.

4. R. P. vypovedala, Ž. M. je v jej starostlivosti už dva roky, určité problémy začali na ZŠ, kedy jej neraz volali, že sa u neho vyskytovala výbušnosť, odvrávanie, agresivita. Čo sa týka učenia a prípravy do školy na toto som vždy dohliadala, s tým problém nebol, vždy mal aj potrebné pomôcky a na ZŠ nechodil ani poza školu. Zhoršilo so to na strednej škole, kedy doma našla poprepichované fľaše, rôzne sáčky a škatuľky. Po čase začali jej miznúť aj peniaze, alebo si požičiaval od iných ľudí, ktorým tvrdil, že potrebuje na autobus a pod. Na takéto veci však vždy mal peniaze, takže ich nepotreboval. Inokedy boli obdobia, kedy začal byť mĺkvy, spomalený, keď mu povedala, aby niečo vybrať zo šuflíka, nevedel, čo sa od neho žiada. U. P. ho zobrala preto k L.. C., ktorá dala spraviť testy na marihuanu a boli pozitívne. Navštívili aj psychiatricku L.. L., ktorá mu predpísala lieky, mali potláčať chuť na marihuanu, bral ich asi tak 10 dní. Psychiatricku s ním navštívila 3-4 krát, potom to už nemalo význam, keďže lieky nebral. Neraz sa stalo, že z domu utiekol do R. k starým rodičom, zo školy zasa volali, že ušiel alebo odišiel z praxe. Keď sa vrátil zo školy domov, odišiel preč, samozrejme nepovedal kam, niekedy sa vracal neskôr, ale v noci bol vždy doma. Kým bol doma ešte manžel, tak sa to s ním ako tak dalo. Ju však jednoducho nerešpektoval, mohla mu zakázať mobil alebo niečo podobné, ale už si z toho nič nerobil. Manželka otca má mladšieho syna, ktorý má 8 rokov, jemu M. neublížil, ani sa k nemu nesprával zle. Manželku však jednoducho vôbec neposlúcha a už to s ním akosi vzdala.

5. Prokurátorka navrhla uložiť výchovné opatrenie L.. M., pretože toho času je to v najlepšom záujme maloletého. Bolo preukázané, že maloletý má dlhodobý problém v správaní, nerešpektuje autority, otec je vo výkone trestu a osoba ktorej je mal. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, nemá taký výchovný vplyv, aby zabezpečila riešenie jeho problémového správania. Maloletý sa dokonca dopustil trestnej činnosti a preto je v jeho najlepšom záujme, aby bol umiestnený v RC, ktoré je špecializované na riešenie tejto situácie za účelom vyhodnotenia dôvodu jeho problémového správania a jeho riešenia.

6. Podľa § 28 odsek 1 písm. a) Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

7. Podľa § 28 odsek 3 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí

to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

8. Podľa § 37 odsek 3 písm. a) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 45 alebo 48, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov.

9. Podľa § 37 odsek 4 Zákona o rodine na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom, inú povinnosť.

10. Podľa § 37 odsek 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

11. V prejednávanej veci dôvodom umiestnenia maloletého do reedukačného centra sú dlhodobé výchovné problémy, hrubé správanie k učiteľke a spolužiakom, potulovanie sa, nepravidelná školská dochádzka, kontakt s omamnými látkami, alkoholom a v neposlednom rade páchanie trestnej činnosti, za čo mu bolo už vznesené obvinenie. M. má problémy v správaní už dlhodo, pričom kým starostlivosť zabezpečoval aj otec, dalo sa udržať v rámci normy. Manželku otca, ktorej je v súčasnosti zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, však už nerešpektuje vôbec. Na zvládanie jeho agresivity a výbušnosti je potrebný odborný prístup, pričom by mal byť naďalej aj v sledovaní psychiatra, predpísané lieky však neužíval. Nakoľko otec a náhradná matka momentálne nie sú schopní zabezpečiť zdravý psychický a sociálny vývin dieťaťa a zároveň za daných okolností nie je možné stanoviť presnú príčinu správania sa maloletého, je nevyhnutné, aby bol L. M. odovzdaný do starostlivosti D. K. P. najdlhšie na obdobie 6 mesiacov. Odovzdanie mal. dieťaťa do starostlivosti reedukačného centra je najmä v záujme dieťaťa.

12. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v 5 písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.